

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til Erhvervsjura C, hhx

August 2024

Vejledning til Erhvervsjura C, hhx
August 2024

2024

ISBN nr. [xxx xxx xxx] (web udgave)

Design: Center for Kommunikation og Presse

Denne publikation kan ikke bestilles.

Der henvises til webudgaven.

Publikationen kan hentes på:

www.uvm.dk

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Frederiksholms Kanal 21

1220 København K

Indhold

Indledning.....	5
Identitet og formål.....	6
1.1 Identitet.....	6
1.2 Formål.....	6
1.2.1 Juridisk metode.....	7
1.2.2 Erhvervsveje.....	7
2 Faglige mål og fagligt indhold	9
2.1 Faglige mål	9
2.2 Kernestof	10
2.2.1 Oversigt over kernestoffet med tilhørende emner.....	10
2.2.2 Det valgfrie fokusområde	12
2.3 Supplerende stof.....	12
2.4 Omfang	13
3 Tilrettelæggelse	14
3.1 Didaktiske principper.....	14
3.2 Arbejdsformer	15
3.2.1 Skriftlighed.....	17
3.2.2 Karrierelæring.....	18
3.2.3 Projektforløb	18
3.3 It.....	18
3.4 Samspil med andre fag.....	19
4 Evaluerings.....	21
4.1 Løbende evaluering	21
4.2 Prøveform	21
4.2.1 Særligt vedrørende censur i erhvervsjura C på eux.....	22
4.3 Bedømmelseskriterier.....	23
4.3.1 Oversigt over karakterskalaen	23
4.3.2 Eksempel på karakterbeskrivelser for mundtlig prøve.....	24

4.4	Bilag 1 – eksempel på flerfaglighed ml. VØ og erhvervsjura	24
-----	--	----

Indledning

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplanens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i kursiv og med citationstegn.

Følgende ændringer er foretaget i vejledningen for august 2023:

- Passus indskrevet om analog og digital undervisning samt brug af kunstig intelligens i undervisningen i afsnit 3.3 It
- Endvidere er der foretaget enkelte præciseringer i afsnit 4.2 om prøveformer for så vidt angår det ukendte tekstmateriale

Identitet og formål

1.1 Identitet

"Erhvervsjura C er et samfundsvidenskabeligt fag. Borgere og virksomheders adfærd reguleres af love, aftaler samt moralske og etiske normer. Faget omfatter viden, kundskaber og færdigheder om generelle retlige principper, herunder de værdier, rettigheder og pligter, som det demokratiske samfund rummer. Faget beskæftiger sig med et bredt felt af national erhvervsrettet lovgivning og med, hvordan denne på én gang skaber muligheder og sætter rammer for individet og erhvervsvirksomheden. Ved at forbinde den aktuelle juridisk samfundsmæssige udvikling med juridiske begreber kvalificeres elevernes standpunkter, handlemuligheder, viden og kundskaber, hvorved eleverne opnår faglig fordybelse, almindelse og studiekompetence." [LP1.1]

Erhvervsjura C er et gymnasialt fag, der er en introduktion til og omfatter et mindre uddrag af det pensum, studerende har, når de læser jura på universiteternes samfundsvidenskabelige fakulteter. Jura er læren om retsreglers tolkning, anvendelse, tilpasning og virkning, men omfatter også moral og etiks betydning for disse.

Det videnskabelige fag erhvervsjura omfatter den del af juraen, som har relevans for erhvervslivet, og obligations-, formue- og tingsretten udgør hovedparten af fagets kerne.

Det gymnasiale fag erhvervsjura C omfatter centrale juridiske problemstillinger og juridisk metode, og faget har et særligt fokus på en præventiv anvendelse af erhvervsjuraen med det formål at forebygge juridiske konflikter.

Erhvervsjura C giver viden om erhvervsrettede love og retsprincipper og er samtidig et fag, der sikrer elevernes forståelse for juridisk reguleringens nødvendighed, muligheder og begrænsninger.

For at kunne agere som en god demokratisk samfundsborger er det nødvendigt at have indblik i såvel etiske og moralske normer som retlige principper, der regulerer vores samfund, og som den enkelte borger og virksomhed skal handle i forhold til.

1.2 Formål

"Erhvervsjura C er studieforberedende og bidrager til elevernes almindelse og studiekompetence. Eleverne skal forberedes til at leve i fremtidens samfund, og erhvervsjura C bidrager til at udvikle elevernes personlige myndighed, således at de kan blive i stand til at forholde sig ansvarligt og reflekterende til omverdenen. Faget forbereder eleverne til medbestemmelse og medansvar i et demokratisk retssamfund". [LP 1.2]

Af Lov om de gymnasiale uddannelser §§ 1, stk. 2, 28, stk.1 og 30, stk. 2 fremgår det, at alle fag skal bidrage til at styrke elevernes studiekompetencer. Se også vedr. disse [Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser](#) afsnit 2, 3 og 6.

Hhx-uddannelsen gennemføres med vægt på erhvervsrelaterede perspektiver, og det studiekompetencegivende sigte realiseres inden for virksomheds- og samfundsøkonomiske fagområder i kombination med fremmedsprog og andre almene fag. Uddannelsen skal udvikle elevernes evne til faglig fordybelse og deres forståelse af teoretisk viden som redskab for analyse af virkelighedsnære forhold.

"Eleverne skal forberedes til at klare sig på fremtidens arbejdsmarked, og erhvervsjura C bidrager til at udvikle elevernes viden, kundskaber, færdigheder indenfor virksomhedsforståelse samt handlekompetence og innovative kompetencer". [1.2]

Undervisningen i erhvervsjura C bidrager hertil via fagets almindelige karakter og funktion. Fagets formål er beskrevet i læreplanen, og deraf fremgår det, at eleverne gennem undervisningen i faget skal udvikle evnen til at handle ansvarligt og reflektere over juridiske problemstillinger særligt i relation til virksomheders drift.

"I erhvervsjura C skal eleverne udvikle evnen til at identificere juridiske problemstillinger gennem forståelse af de juridiske grundprincipper, særligt i relation til erhvervsvirksomheder. Eleverne skal udvikle evnen til at inddrage juridisk metode i forbindelse med forebyggelse og løsning af retlige konflikter." [1.2]

Eleverne skal opnå evnen til at identificere erhvervsretlige problemstillinger gennem forståelse af de juridiske grundprincipper, der gælder i det danske demokratiske retssamfund. Derudover skal eleverne kunne anvende juridisk metode i forbindelse med problemstillinger vedrørende forebyggelse og løsning af retlige konflikter.

Dette opnås ved, at eleverne gennem undervisningen i kernestoffet får forståelse for intentionerne bag retsreglers formål - og indsigt i konsekvenserne heraf.

Fagets dannelseperspektiv understreges af, at der i faget arbejdes med en række retlige principper som f.eks. den demokratiske lovgivningsprocedure, lighed for loven, retssikkerhedsprincipper mv., der giver eleverne mulighed for at forholde sig kritisk og reflekterende til medmennesker, virksomhedens handlemuligheder og samfundets udvikling. Desuden vil dette underbygge elevernes viden om samfundets opbygning og magtbalance.

Se vedr. de innovative kompetencer Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser afsnit 4.

1.2.1 Juridisk metode

Den juridiske metode er den vigtigste af fagets arbejdsmetoder. Den kan karakteriseres som "vejen til" at finde de relevante love og regler samt retlige principper, der bør føre den, der skal tage stilling til et juridisk spørgsmål, til et rimeligt og retfærdigt svar.

Jura drejer sig om selve reglerne, men også om håndhævelsen og konsekvensen af dem. Borgere, der ikke er juridiske beslutningstagere, kan spørge sig selv om, hvordan man bærer sig ad med at komme fra abstrakte lovregler til konkrete afgørelser, samt om hvilke overvejelser og foranstaltninger, der skal indgå i processen. Svaret findes bl.a. i, at juridisk metode bruges, både når et konkret retsspørgsmål skal løses, og når der er behov for at finde frem til en løsning, der egner sig som en almen regel for fremtidige konflikter.

Da erhvervsjura C skal vise eleverne, hvor vigtigt det er både at forebygge og løse konflikter, er den juridiske metode nødvendig at lære. Metoden skal gøre det muligt for eleverne at få et overblik over, hvilke retskilder (love, bemærkninger, retningslinjer, retspraksis o. lign.), der er relevante i en konkret sagsbehandling, og hvordan disse anvendes både konfliktforebyggende, og når en tvist er opstået.

1.2.2 Erhvervsveje

"Eleverne orienteres om, hvilke erhvervsveje jura på højere uddannelsesniveauer giver adgang til." [LP 1.2]

Her tænkes der både på de videregående uddannelser ved universiteter og handelshøjskoler og på såvel den rene jurauddannelse som de uddannelser, hvor juraen er kombineret med andre, typisk økonomiske, fag og på de kortere videregående uddannelser til f.eks. finansøkonom og markedsføringsøkonom samt HD-studiet, hvor jura indgår som et obligatorisk fag.

"Samtidig skal det gøres klart for eleverne, hvordan fagets emner indgår i og har betydning for andre ikke-juridiske uddannelser og karriereveje." [LP 1.2]

Trods intentionen om, at gymnasieelever skal læse videre, søger en del hhx-studenter lærepladser inden for bl.a. revision, handel og shipping, hvor de også vil stifte bekendtskab med juraen i deres daglige virke. Det er vigtigt at eleven bliver bekendt med, at jura sætter rammerne og skaber muligheder for samtlige erhverv. Se endvidere afsnit 3.2.2. om Karrierelæring og Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser afsnit 3.

2 Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

"Eleverne skal kunne forstå det demokratiske medborgerskab" [LP 2.1]

Eleverne skal opnå kendskab til og forståelse for, hvordan det demokratiske retssamfund i Danmark er bygget op med afsæt i magtfordelingslæren. Det forudsætter viden om forholdet mellem den lovgivende, udøvende og dømmende magt og deres demokratiske legitimitet. I relation til den lovgivende magt, forudsættes det, at eleverne forstår den politiske lovgivningsproces og forholdet mellem etik, moral og jura, herunder borgernes og virksomhedernes indflydelse gennem f.eks. medierne, NGO'er, høringsmuligheder og lignende, så eleverne bliver i stand til at forholde sig reflekterende til politik og lovgivning og dermed tage deres medborgerskab i et demokrati alvorligt.

"Eleverne skal kunne forstå juridiske grundprincipper og terminologi" [LP 2.1]

Eleverne skal opnå forståelse for, at jura er læren om retsreglernes tolkning, anvendelse, tilpasning og virkning. Det forudsætter viden om generelle juridiske principper, såsom fortolkningsprincipper, proportionalitetsprincippet o. lign. Vedrørende terminologi er det vigtigt, at eleverne lærer at anvende juridiske begreber og udtryk korrekt og kan anvende "det juridiske fællessprog".

"Eleverne skal kunne foretage et juridisk ræsonnement" [LP 2.1]

Evnen til at foretage et juridisk ræsonnement kræver forståelse for juridiske fortolkningsprincipper og erfaring med at "oversætte" lovreglers formuleringer til konkrete problemstillinger. F.eks. er det afgørende at kunne vurdere, om et forhold er væsentligt eller om en rimelighedsbetingelse er opfyldt. Eleverne skal kunne samtale om juridiske forhold.

For at kunne foretage et juridisk ræsonnement, der fører til et velbegrundet løsningsforslag, forudsættes det, at eleverne kan anvende juridiske metode jf. nedenfor.

"Eleverne skal kunne anvende juridisk metode til analyse og vurdering af juridiske problemstillinger" [LP 2.1]

Eleverne skal være i stand til:

- at identificere juridiske problemstillinger i en given situation ved hjælp af fakta,
- at finde relevant jura vedrørende den givne juridiske problemstilling,
- at anvende den relevante jura på den givne juridiske problemstilling og redegøre herfor,
- at anvende den relevante jura, så eleven kan analysere den givne juridiske problemstilling,
- at diskutere den givne juridiske problemstilling på baggrund af analysen, og på baggrund heraf
- at vurdere og argumentere for den givne problemstillings løsning

"Eleverne skal kunne forstå juridiske problemstillinger i samspil med andre fag" [LP 2.1]

Eleverne skal kunne se erhvervsjuraens sammenhæng og mulighed for samspil med andre fag som f.eks. samfundsfag, historie, dansk, matematik, afsætningsøkonomi (AØ), virksomhedsøkonomi (VØ) og international økonomi (IØ).

“Eleverne skal kunne udtrykke sig hensigtsmæssigt” [LP 2.1]

Eleverne skal kunne udtrykke sig juridisk, hvilket forudsætter, at eleverne rent retorisk skal kunne udtrykke sig nuanceret, præcist og argumenterende.

“Eleverne skal kunne foretage juridisk informationssøgning” [LP 2.1]

Eleverne skal kunne finde relevante love samt øvrige relevante retskilder ved f.eks. at anvende Retsinformation, Karnov, Ugeskrift for Retsvæsen mv. Eleverne skal desuden kunne finde juridiske materialer f.eks. i medier, på hjemmesider og via apps.

“Eleverne skal kunne anvende retskilder” [LP 2.1]

For at kunne anvende retskilder forudsættes det, at eleverne har kendskab til retskildernes hierarki.

2.2 Kerne stof

Kernestoffet udgør det obligatoriske faglige indhold, der medvirker til at opfylde fagets mål. Kernestoffet, herunder det valgfrie fokusområde, skal imidlertid uddybes og perspektiveres af det supplerende stof, som omtales i afsnit 2.3. I nedenstående oversigt gengives læreplanens liste over kernestoffet med forslag til fagligt indhold. Da stof og indhold allerede er berørt i forbindelse med kommentarerne til målene, kan der optræde gentagelser fra forrige afsnit.

2.2.1 Oversigt over kernestoffet med tilhørende emner

Kernestof jf. læreplanen <i>Kernestoffet er:</i>	Emner
<i>demokratisk forståelse med fokus på sammenhængen mellem jura, moral og etik samt digital dannelse</i> [LP 2.2] (redegørende niveau)	Grundloven, herunder væsentlige borgerrettigheder Magtfordelingslæren Magthavernes demokratiske legitimitet Lovgivningsproces, herunder “en lovs eller regels” tilblivelse Forholdet mellem jura, moral og etik Digital dannelse i form af de formelle og de etiske og moralske “spilleregler” i den digitale verden, fx konsekvensen af at lægge billeder på sociale medier og/eller de etiske og juridiske udfordringer, der kan være forbundet med digitale fodspor, identitetstyveri og lign. For at give eleverne forståelse for “samtykke” og aftalebinding, vil det være oplagt at drøfte “samtykkeloven” i forbindelse med sex, og således opfylde formålsparagraffen i gymnasieloven. Endvidere er det relevant at drøfte juraens muligheder for at regulere borgernes, forbrugernes og virksomhedernes adfærd i den grønne omstilling og hensyntagen til klima og miljø.

Kernestof jf. læreplanen <i>Kernestoffet er:</i>	Emner
<i>retskilder og det danske retssystem</i> [LP 2.2] (redegørende niveau)	Domstolenes opbygning Retskilder og deres indbyrdes forhold Juridisk informationssøgning Retssikkerhedsprincipper
<i>juridisk metode</i> [LP 2.2] (anvendelsesniveau)	Juridisk metode
<i>erstatning udenfor kontrakt, herunder generelle forsikringsretlige principper</i> [LP 2.2] (erstatningsret: det analyserende og vurderende niveau forsikringsret: det redegørende niveau)	Principperne om erstatning udenfor kontrakt Relevante bestemmelser i erstatningsansvarsloven Arbejdsgiveransvar Produktansvar Generelle forsikringsretlige principper f.eks. tabsbegrænsningspligt og vindingsforbud samt forskellen på skades- og summaforsikring
<i>aftaleret, herunder kontraktens indgåelse nationalt, aftalers ugyldighed og fuldmagt</i> [LP 2.2] (det analyserende og vurderende niveau)	Aftaleretlige principper fra Danske Lov Aftalelovens regler om indgåelse, ugyldighed og fuldmagt
<i>forbrugerret herunder aftaler, køb og betaling</i> [LP 2.2] (det analyserende og vurderende niveau)	Forbrugerftaleloven Købelovens regler om forbrugerkøb Betalingsmidler med fokus på forbrugerbeskyttelse, herunder misbrug og hæftelse
<i>markedsføringsret</i> [LP 2.2] (det analyserende og vurderende niveau)	Markedsføringsloven Forbrugerombudsmandens virksomhed
<i>køberet med fokus på nationale regler i handelskøb</i> [LP 2.2] (det analyserende og vurderende niveau)	Købelovens regler om handelskøb, herunder parternes rettigheder og pligter samt misligholdelsesbeføjelser.
<i>kreditret med fokus på fysiske personers hæftelse og kreditsikring i forbrugerforhold samt de generelle principper om individualforfølgning</i> [LP 2.2] (kreditret: det analyserende og vurderende niveau individualforfølgning: det redegørende niveau)	Kreditaftaleloven Kreditsikring i form af ejendomsforbehold, pant og kaution i forbrugerforhold Fysiske personers hæftelse, herunder ægtefællers formueforhold Inkasso med fokus på de generelle principper om individualforfølgning

Kernestof jf. læreplanen <i>Kernestoffet er:</i>	Emner
<i>Herudover skal der arbejdes med et valgfrit fokusområde inden for fagets formål, jf. afsnit 1.2. Det valgfri fokusområde kan være med til at tone erhvervsjura C i studieretningen eller indgå i et fagligt samspil med et eller flere andre fag. Det valgte fokusområde skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen.</i> [LP 2.2] (det analyserende og vurderende niveau)	<u>Eksempler:</u> Køb og salg af fast ejendom fra kernestofområderne køb, kredit og kreditsikring i forbrugerforhold. Ulovbestemt objektivt ansvar Tingsretlige konflikter såsom ejendomsrettens overgang og konflikter vedr. vindikation og ekstinktion Forbrugerbeskyttelse generelt Etablering af virksomhed Ansættelsesret Kreditsikring i erhvervsforhold

2.2.2 Det valgfrie fokusområde

Fokusområdet kan bidrage til fordybelse i et kernestofområde på C-niveau, kan være et emne fra fagets B-niveau eller et tema på tværs af flere emner på C-, B- eller såvel C- som B-niveau. Se eksempler i faktaboksen ovenfor.

Eftersom det valgfrie fokusområde kan indgå på forskellig vis (fx til at tone en studieretning eller i fagligt samspil) må omstændighederne og graden/omfanget heraf være afgørende for om det skal indgå i prøvematerialet. Det vil sige, at der kan stilles eksamensspørgsmål i det valgfrie fokusområde, men det er ikke noget krav.

Det faglige indhold i det valgfrie fokusområde skal tydeligt fremgå af undervisningsbeskrivelsen.

2.3 Supplerende stof

"Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof kan eksempelvis være

- *virkelighedsnære cases*
- *aktuelle sager, f.eks. fra medierne*
- *retlige afgørelser*
- *samarbejde med/eksternt besøg hos tredjepart, f.eks. domstol eller virksomhed.* " [LP 2.3]

Det supplerende stof skal perspektivere og uddybe kernestoffet og dermed udvide elevernes horisont samt bidrage til opfyldelsen af fagets mål, jf. afsnit 2.1. Det supplerende stof kan typisk bidrage med en aktuel vinkel på kernestoffet samt til elevernes forståelse af fagets samfundsvidenskabelige identitet. Der kan ikke inddrages nye stofområder under dette.

Supplerende stof kan således tilføres undervisningen ved at anvende nyhedsstof eller baggrundsstof i sammenhæng med en behandling af givne emner i undervisningen.

Et samspil mellem fag vil ofte i sig selv tilføre faget supplerende stof i krydsfeltet mellem de to fag. Det er en konsekvens af, at fagene rejser hver deres problemstillinger, eller at fagene bidrager med hver deres metoder og modeller til håndtering af problemstillingerne, hvorved der givet opstår forskelle og ligheder, styrker og svagheder, perspektiver m.fl. på det faglige stof.

Også i projektforløbet vil eleverne med fordel kunne anvende supplerende stof til det kernestof, som projektet omhandler. *"Der skal i det samlede forløb gennemføres mindst et mindre projektforløb med afsluttende mundtlig rapportering. I projektet skal en faglig problemstilling behandles ved brug af juridisk metode, juridisk terminologi samt digitale hjælpemidler". [LP 2.2]*

2.4 Omfang

"Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 200-300 sider. " [LP2.4]

Her er det lærerens vurdering, der lægges til grund, også ved omregningen fra elektroniske sider til normalsider. Kernestoffet og det supplerende stof skal indgå i det samlede omfang af det faglige stof. Omfanget af det faglige stof skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen.

3 Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

"Undervisningen tager om muligt afsæt i elevernes undren og nysgerrighed. Så vidt muligt inddrages relevante og aktuelle juridiske problemstillinger. Elevaktivitet og elevinvolvering skal have en central plads i undervisningen med udgangspunkt i det induktive undervisningsprincip." [LP 3.2]

Det fremgår af Lov om de gymnasiale uddannelser §§ 1, stk. 3 og 29, stk. 4 at alle de gymnasiale uddannelser skal styrke elevernes kreative og innovative evner, og af § 4 om hhx-uddannelsen, at der i undervisningen skal lægges vægt på innovation og problemløsning, bl.a. ved arbejde med virkelighedsnære cases og projekter. Dette fokus på innovation og problemløsning/problembaseret læring er generelt i læreplanerne udtrykt ved formuleringen om, at undervisningen skal tage afsæt i elevernes undren og nysgerrighed. I erhvervsjura kan dette fremmes ved at tilskynde eleverne til at bidrage til undervisningen med selvoplevede situationer og medbragt materiale i form af f.eks. artikler og filmklip, hvor juraen er i spil. Uanset at man er midt i et andet emne, kan det være relevant, at man afsætter tid til at komme eleverne i møde, også selv om det sker på bekostning af den dybde, man havde planlagt for et kernestofområde. Det er i den sammenhæng vigtigt at holde sig for øje, at gymnasiefaget erhvervsjura ikke stiller krav om, at eleverne skal kunne et emne ned i mindste detalje. Eleverne skal ikke kunne praktisere som jurister alene på baggrund af deres viden fra faget. Undervisningsbeskrivelsen kan med fordel anvendes til at informere om detaljeringsgraden. Også måden, man arbejder på i faget, kan bidrage til at styrke elevernes undren og nysgerrighed og beskrives nærmere i afsnit 3.2.

Se vedr. de kreative og innovative evner Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser afsnit 4.

Inddragelsen af relevante og aktuelle juridiske problemstillinger hænger sammen med pligten til ifølge læreplanen at inddrage supplerende stof i form af virkelighedsnære cases, aktuelle sager, f.eks. fra medierne og domstolene. Ved inddragelse af domme kan det være relevant at bearbejde dem, så de tilpasses elevernes niveau og behov. Også her kan det være centralt at sørge for, at materialet og måden, det anvendes på i undervisningen, kommer til at fremgå af undervisningsbeskrivelsen.

Af læreplanen fremgår det, at undervisningen skal tage udgangspunkt i det induktive undervisningsprincip, der er kendetegnet ved høj elevaktivitet, flervejskommunikation, lav lærerstyring og høj indre motivation. Intentionerne bag faget bør således ikke indfries alene ved en undervisning, hvor nyt kernestof hver gang gennemgås af underviseren, hvorefter underviseren kommer med eksempler på anvendelse af den teori, der indgår i stoffet, for først derefter at involvere eleverne via opgaveløsning.

Eleverne kan med fordel præsenteres for cases inden for et nyt emne uden at have læst om dette på forhånd, for først at forsøge at løse disse ved hjælp af deres forhåndsviden om emnet og sunde fornuft, hvilket bidrager til, at eleverne fra starten bliver aktiveret og involveret. Når interessen for emnet er vakt og diskussionerne i gang, kan retskilderne inddrages, og eleverne kan diskutere, om udfaldet af casene nu bliver et andet. Eleverne kan eventuelt stilladseres med en oversigt over de retlige principper og/eller retsregler, som herefter bør inddrages, ligesom der kan henvises til relevant læsestof. Først ved elevernes gennemgang af casene gennemgår læreren den relevante teori og de retskilder, som det måtte vise sig, at eleverne ikke selv har tilegnet sig og anvendt. Eleverne arbejder sig på den angivne måde

med hjælp fra underviseren ind på den juridiske metode. Desuden kan elevfremlæggelser, retssagsspil og fremstilling af multimodale produkter inddrages i arbejdet.

Anvendelse af det deduktive undervisningsprincip kan dog være hensigtsmæssigt i nogle tilfælde. Det vigtige er, at underviseren er bevidst om sit valg af undervisningsprincip og om at veksle mellem det induktive og det deduktive princip.

"Der lægges vægt på tydelig progression." [LP 3.1]

Den faglige progression i undervisningen kan eventuelt følge af, at de faglige problemstillinger udvides, at der arbejdes med flere genstandsfelter, og at konteksten bliver mere kompleks og virkelighedsnær. Den læringsmæssige progression kan desuden evt. følge af, at undervisningen tilrettelægges med stigende grad af elevstyring, med projektforsøb som eksempel på undervisningsforsøb med høj grad af elevstyring.

Elevernes indflydelse på undervisningen kan integreres både ved valg af supplerende stof, af fokusområde, ved samspil med andre fag, ved tilrettelæggelse af projektforsøb, ved valg af arbejdsformer og ved valg af undervisningsmaterialer. Det er afgørende, at eleverne gennem undervisningsåret opnår forståelse for, hvordan de mest aktivt og effektivt tilegner sig ny viden. Eleverne kan således sideløbende med, at der arbejdes for at nå de faglige mål, udvikle deres personlige kvalifikationer og studiekompetence gennem øget bevidsthed om egen læreproces.

Se endvidere angående udvikling af elevernes studiekompetencer: Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser afsnit 2, 3 og 6.

3.2 Arbejdsformer

"I undervisningen anvendes afvekslende og elevaktiverende arbejdsformer." [LP3.2]

Det er et grundtræk for undervisningen i erhvervsjura, at eleverne arbejder med såvel mindre opgaver som større virkelighedsnære cases. Opgaverne kan styrke elevernes evne til løsning af enkeltstående faglige problemstillinger ved anvendelse af den juridiske metode, mens cases kan udvikle deres evne til at behandle mere åbne problemstillinger, stadig under anvendelse af den juridiske metode. Gennem projektarbejde kan elevernes evne til selv at formulere juridiske problemstillinger bringes i spil. Underviserens fornemmeste opgave er at skabe mulighed for, at eleverne selv lærer at lære. Underviseren skal ikke nødvendigvis gennemgå alt stof, men bør derimod sikre, at elevernes arbejde med stoffet varierer.

Kravet om, at eleverne skal opnå fortrolighed med en bred vifte af arbejdsformer, følger også overordnet af formålsparagraffen i Lov om de gymnasiale uddannelser og kædes sammen med, at eleverne skal opnå evne til at fungere i et studiemiljø, hvor kravene til selvstændighed, samarbejde og sans for at opsoge viden er centrale.

Ved arbejdsformer skelnes mellem socialformer og aktivitetsformer. Ved socialformer tænkes der på den fysiske organisering af undervisningen i klasseundervisning, gruppeundervisning og individuel undervisning, mens der ved aktivitetsformer er fokus på det, som elever og lærer skal foretage sig. Der kan undervises formidlingsorienteret, procesorienteret og problemorienteret. Se eksempler på næste side på, hvordan social- og aktivitetsformer kan spille sammen i erhvervsjura.

(Den horisontale række angår hhv. klasse-, gruppe- og individuel undervisning (socialformerne), hvorimod den vertikale søjle angår formidlings-, proces- og problemorienteringen vedrører aktivitetsformerne).

		SOCIALFORMER		
		Klasse-undervisning	Gruppe-undervisning	Individuel undervisning
A K T I V I T E T S F O R M E R	Formidlingsorienteret	Den traditionelle juridiske undervisning, hvor læreren er formidler af stoffet, der er i centrum, og eleverne er modtagere.	En gruppe af elever ledes til løsning af en case ved hjælp af spørgsmål fra læreren, som eleverne får lov til at diskutere, inden de svarer.	En enkelt elev ledes til løsning af en case ved hjælp af spørgsmål formuleret af læreren, der sikrer, at eleven bevæger sig på alle relevante taksonomiske niveauer.
	Procesorienteret	En klassesamtale med lav lærerstyring med læreren som deltager i samtalen f.eks. på baggrund af en problemstilling, som en elev har rejst, eller på baggrund af en artikel eller et filmklip om et juridisk emne, som en elev har udvalgt.	Eleverne skaber selv cases. Her er faglig tilegnelse, fordybelse og proces i fokus. Eleverne arbejder med det projekt, som er nærmere omtalt nedenfor. Her er faglig tilegnelse, fordybelse og proces i fokus.	Processkrivning f.eks. som led i at eleven tilegner sig den juridiske metode. Det handler mere om, hvad eleven gør, end hvad eleven kan.
	Problemorienteret		Eleverne arbejder i grupper med et projekt med åbne problemstillinger. De kan f.eks. skulle forestille sig, at de flere sammen skal starte en e-handelsbutik op og opstille en række juridiske problemstillinger, som kan opstå i denne forbindelse, samt forsøge at finde en løsning på dem.	Eleverne arbejder enkeltvis med åbne problemstillinger. De kan f.eks. skulle forestille sig, at de hver især skal starte en fysisk butik op og opstille en række juridiske problemstillinger, som kan opstå i denne forbindelse, samt forsøge at finde en løsning på dem.

Det mundtlige arbejde i faget knytter sig både til den mere eller mindre lærerstyret dialog både lærer-elev og elev-elev samt til elevernes selvstændige produktion, f.eks. i forbindelse med fremlæggelser i undervisningen. I det mundtlige arbejde i erhvervsjura styrkes i særlig grad elevernes evne til at forklare, diskutere og vurdere de faglige problemstillinger ved anvendelse af den juridiske terminologi. Elevernes evne til at formulere argumenter ved hjælp af fagets teori skal styrkes. Korte fremlæggelser kan således træne mundtligheden, der gerne efterfølges af formativ feedback fra underviserne.

3.2.1 Skriftlighed

"Til formidling af faglige sammenhænge og som støtte for mundtlige oplæg arbejdes med skriftlighed med henblik på at opøve forståelse, give mulighed for fordybelse samt udvikle argumentationsteknik." [LP 3.2]

Ifølge Lov om de gymnasiale uddannelser § 29, stk. 3 skal elevernes skriftlige kompetencer styrkes. Den skriftlige formidling skal inddrages som en del af den faglige vurdering i alle fag, ligesom arbejdet med sprogtræning og faglig formidling skal indgå løbende i undervisningen i alle fag.

Der er ingen obligatorisk fordybelsestid til det skriftlige arbejde, men skolen beslutter, om faget skal tildeles fordybelsestid til skriftlighed ud over timerne, f.eks. hvis faget indgår i studieområdet. En skriftlig dimension kan desuden være med til at fremme undervisningens variation og progression. Ved dialogisk skrivning f.eks. i interaktive kommunikationsfora i forbindelse opgave- og caseløsning samt projektarbejde kan elevernes forståelse og argumentationsevne fremmes.

I nedenstående skema ses eksempler på, hvordan faget kan bidrage til elevernes skriftlighed ikke kun som led i formidling, men også til støtte for elevernes faglige fordybelse og studiekompetencer:

Bidrag til skriftlighed:

Læringsskriftlighed	Studieforberedende skriftlighed	Formidlingsskriftlighed
Teknikker og øvelsestyper: Notater - Marginstikord Notater - Nøgleord VØL-modellen (ved start på nyt emne: Til venstre skrives "Hvad ved jeg?", i midten "Hvad ønsker jeg at vide?" og til højre "Hvad har jeg lært?" Tænkeskrivning (ved start på og evaluering af et emne) Mindmap Fagspecifikke øvelsesopgaver/cases Processkrivning, evt. dialogisk, (ved caseskrivning og caseløsning)	Genrer og teksttyper: Notater Redegørelse (i forbindelse med caseløsning og forløb målrettet studieretningen) Analyse (i forbindelse med caseløsning og forløb målrettet studieretningen) Argumentation og vurdering (i forbindelse med caseløsning og forløb målrettet studieretningen) Indledning og slutning (som led i juridisk metode) Perspektivering (til lignende cases og retspraksis) Opgaven i studieområdet på 3. år SOP, hvis det andet fag er et studieretningsfag på A-niveau	Genrer, teksttyper og modtagere: Præsentationer (caseløsning og teori og den mundtlige rapportering af projektførelsen og evt. andre forløb)

Også i de faglige samspil er der i læreplanen lagt vægt på skriftlighed, jf. afsnit 3.4.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2 i Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser.

3.2.2 Karrierelæring

"Undervisningen skal give eleverne en bevidsthed om forskellige traditioner for erkendelse og viden som forberedelse til at foretage et selvstændigt og modent uddannelses- og karrierevalg." [LP 3.2]

Det fremgår af Lov om de gymnasiale uddannelser § 29, stk. 2, at eleverne gennem undervisningen skal modnes til at reflektere over egne muligheder og at træffe valg om egen fremtid i et studie-/karriereperspektiv og et personligt perspektiv.

Den juridiske metode er helt essentiel for juristers arbejde som advokater, anklagere og dommere, men også som juridiske rådgivere for virksomheder og organisationer. Som få af utallige eksempler kan nævnes, at i HR-afdelinger, salgsafdelinger mv. er juridisk indsigt nødvendig, når kontrakter skal udformes, indgås og fortolkes. I det hele taget er det essentielt, at det gøres klart, at jura på en gang både sætter begrænsninger og skaber muligheder for alle former for erhverv.

Samarbejde med eller eksternt besøg hos tredjepart, f.eks. domstol eller virksomhed kan bidrage til karrierelæringen.

Se endvidere Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser afsnit 3.

3.2.3 Projektforløb

I løbet af skoleåret skal der gennemføres mindst ét mindre projektforløb. Det vil være oplagt at lade eleverne arbejde i grupper. Forløbet kunne f.eks. omhandle etablering af en e-handelsbutik, så hver gruppe vælger, hvad den vil sælge. Meget kunne tale for, at man først præsenterer eleverne for dette sidst på skoleåret, hvor de har erhvervet sig viden om mest muligt stof. Man kunne imidlertid også foretage gruppeinddelingen og præsentere emnet først på året og lade grupperne formulere nogle problemstillinger ved e-handel, som så løbende bearbejdes og suppleres i takt med, at kernestoffet gennemarbejdes. På denne måde kan man fra starten vække elevernes nysgerrighed og i løbet af skoleåret lade dem holde øje med indslag i medierne vedrørende etablering af virksomhed og e-handel, som kan inddrages i projektet. Der kan arbejdes multimodalt med emnets forskellige problemstillinger, og disse kan f.eks. samles på en hjemmeside.

Forløbet vil kunne rumme stort set alle kernestof-emner i faget. Ved den mundtlige rapportering sidst på skoleåret kan der f.eks. trækkes lod om, hvilket stofområde grupperne præsenterer, så alle områderne præsenteres. Projektforløbet, der kan afvikles på mange forskellige måder og også blot kan omfatte ét eller et par emner, skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen, så både den valgte arbejdsform og det/de valgte emne/-r tydeligt er angivet.

3.3 It

"Informationsteknologiske redskaber skal anvendes i undervisningen til at støtte de faglige mål og den pædagogiske proces. Informationsteknologi anvendes i erhvervsjura til,

- kritisk informationssøgning*
- bearbejdning og formidling*
- vidensdeling*
- præsentation."* [LP 3.3]

Jf. Lov om de gymnasiale uddannelser § 29, stk. 6 skal elevernes digitale kompetencer styrkes. Det kan fremhæves, at it i erhvervsjura kan forstås som to forskellige elementer: For det første som et informationsteknologisk værktøj, der f.eks. skal anvendes i forbindelse med juridisk informationssøgning, hvor dette er relevant i forhold til den aktuelle undervisningssituation. For det andet er det relevant, at eleverne sættes i stand til at anvende præsentationsprogrammer, såvel som kommunikations og samarbejdsplatforme både i forholdet elev-lærer og elev-elev.

It kan således med fordel anvendes såvel som informationsteknologisk værktøj som via de retsregler, der regulerer lovgivningen på de nævnte områder. Samtidig åbner det virtuelle læringsrum for nye måder at lære på og giver større mulighed for tilpasning af undervisningen til den enkelte elevs læringsbehov og forudsætninger.

Gennem undervisningen skal faget bidrage til at udvikle elevernes digitale dannelse, herunder analytisk, kritisk og kreativt samt give forståelse for it og medier.

Der er et stort udbud af frit tilgængelige undervisningsplatforme og netbaserede applikationer, der kan understøtte læreprocessen i faget. Det giver bl.a. gode muligheder for at kommunikere, samarbejde, dele viden og løbende vejlede eleverne. Det giver desuden gode muligheder for at arbejde med virkelighedsnære formater og genrer.

Arbejdet med multimodale elevproduktioner kan med fordel bidrage til at udvikle elevernes digitale kompetencer.

Der henvises i øvrigt til afsnit 6 i Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser.

I undervisningen tilstræbes en tilpas vekselvirkning mellem det analoge og det digitale. It og digitale medier og værktøjer, herunder kunstig intelligens, benyttes hvor det skønnes hensigtsmæssigt ift. elevernes læringsproces og digitale dannelse. I anvendelsen af it styrkes elevernes evne til at søge, udvælge og formidle relevant fagligt materiale samt til at forholde sig kritisk til de muligheder og begrænsninger, som digitale værktøjer, og produkter frembragt ved hjælp heraf, giver.

3.4 Samspil med andre fag

"Erhvervsjura C er omfattet af det generelle krav om samspil mellem fagene og indgår i flerfaglige forløb. Dele af kernestof og supplerende stof i det obligatoriske fag erhvervsjura C skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil i studieretningen. Erhvervsjura C kan indgå i studieområdet."

"I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages desuden elevernes viden, kundskaber, færdigheder og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider."

"Der arbejdes med skriftlighed i de faglige samspil. Erhvervsjura C bidrager til elevernes evne til at udtrykke sig hensigtsmæssigt, nuanceret, præcist og argumenterende." [LP 3.4.]

Ved samspil med andre fag flyttes fokus til en fælles problemstilling eller et fælles genstandsfelt, som man ønsker at fordybe sig i. Fagene indgår med deres teori i den grad, de egner sig til at formulere løsninger på problemstillingerne eller i den grad, fagets teori egner sig til at forklare de fænomener, eleverne skal beskrive.

Samspil mellem fagene kan ud fra en didaktisk synsvinkel være relevant med henblik på at forbedre læringskvaliteten og læringseffekten. Ud over en effektivitet i undervisningen opnås tillige, at eleverne ikke ser fagene som isolerede fag, men som fag, der supplerer hinanden.

Erhvervsjura kan indgå i flere SO-forløb f.eks.:

- digitalisering (jura, moral og etik, digital dannelse, forbrugerbeskyttelse, markedsføringsret, elektroniske betalinger, immaterielle rettigheder mv.)
- kultur, marked og kommunikation (jura, moral og etik, digital dannelse, forbrugerbeskyttelse, markedsføringsret, købeloven mv.)
- menneske, etik og rettigheder (jura, moral og etik, magtfordelingslæren, magthavernes demokratiske legitimitet, Grundlovens borgerrettigheder, lovgivningsprocessen mv.)
- regulering af markeds kræfter (markedsføringsret mv.)

Faget kan indgå i samspil med f.eks. dansk og historie i problemstillinger vedrørende medbestemmelse og medansvar i et demokratisk retssamfund, samt vedr. forbrugersamfundet og forbruger køb. Faget kan desuden spille sammen med AØ i problemstillinger vedrørende markedsføring fx greenwashing og med VØ fx omkring BMC-modellen (se bilag 1), samt finansiering vedrørende køb og finansiering af forbrugsgoder og fast ejendom til beboelse.

Vedr. faglige samspil henvises i øvrigt Vejledning til de tværgående kompetenceområder på de gymnasiale uddannelser.

4 Evaluering

4.1 Løbende evaluering

"De faglige mål er grundlaget for den løbende evaluering af elevernes mundtlige standpunkt. Med udgangspunkt i de faglige mål skal eleven undervejs i det samlede forløb bibringes en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i sit faglige standpunkt. Der skal desuden gennemføres aktiviteter, som får eleven til selv at reflektere over sin juridiskfaglige udvikling. Særligt evnen til at identificere, fortolke og vurdere, hvilken betydning lovgivningen har for borgere og virksomheder skal, indgå her." [LP 4.1]

Desuden fremgår det af Lov om de gymnasiale uddannelser § 28, stk. 3, at *"Elevernes faglige udbytte af undervisningen skal løbende evalueres, så elever og lærere informeres om elevernes progression, og det skal sikres, at eleven systematisk inddrages i evalueringen gennem arbejdet med mål for egen udvikling."*

Den løbende evaluering skal dels måle elevens kompetencer i forhold til de faglige mål og dels forbedre undervisningen. Desuden skal den løbende evaluering forholde sig generelt til elevernes individuelle læringssituation, arbejdsindsats, arbejdsbyrde, undervisningens tilrettelæggelse, elevernes indflydelse, holdets arbejds måder og lærerens indsats.

Den løbende evaluering kan opdeles i en summativ og en formativ evaluering. Den summative evaluering knytter sig til afslutningen af forskellige aktiviteter, mens den formative evaluering finder sted undervejs i og som en integreret del af undervisningen, gennem fx feedup, feedforward og feedback.

Den summative evaluering vil typisk ske i form af standpunktskarakter og/eller årskarakterer samt ved evt. bedømmelse af skriftlige arbejder eller mundtlige fremlæggelser.

Den formative evaluering kan knyttes sammen med de arbejdsformer, som fremgår af afsnit 3.2. ovenfor. Undervisningen kan organiseres i klasse-, gruppe- og individuel undervisning med tilknyttede forskellige undervisningsformer – formidlingsorienteret, procesorienteret og problemorienteret undervisning. Tilbagemeldinger (feedback) skal ske gennem en fokuseret vejledning og præcise anvisninger på (feedup og feedforward), hvordan eleverne kan forbedre anvendelsen af fagets teori og faglige ræsonnementer.

4.2 Prøveform

"Der afholdes en individuel mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale, evt. med et antal bilag. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter pr. eksaminand. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid. Før prøven sender skolen prøvematerialet til censor."

Eksaminationen indledes med eksaminandens præsentation og former sig derefter som en samtale mellem eksaminand og eksaminator med udgangspunkt i opgaven. Den enkelte opgave må højst anvendes ved tre eksaminationer på samme hold."

Prøvematerialet skal i al væsentlighed dække de faglige mål og kernestoffet." [LP 4.2]

Opgaver og materialer sendes til censor mindst 5 hverdage før prøvens afholdelse, medmindre særlige forhold er til hinder herfor. Det kan betyde, at udsendelsen må foretages, før eksamensplanen er offentliggjort. Udsendelsen af opgaver og materialer må da kun ske i et omfang, der ikke medfører, at andre dele af eksamensplanen kan udledes.

Det ukendte tekstmateriale indledes med en overskrift, der angiver det/de retsområder/kernestofområder, materialet vedrører. Prøvematerialet skal i al væsentlighed dække de faglige mål og kernestoffet, og det er derfor vigtigt, at prøvematerialet i sin helhed giver mulighed for at udprøve eksaminanden heri, så prøvematerialet i sin helhed dækker alle kernestofområder og alle faglige mål. Tekstmaterialet afspejler nutiden (teknologisk udvikling, årstal, mv.). Et tekstmateriale følges op af tre og højst fire spørgsmål:

- Det første spørgsmål vil omfatte en redegørelse (f.eks. "gør rede for udvalgte ugyldighedsgrunde", "gør rede for ansvarsgrundlagene"),
- det andet spørgsmål vedrører en forklaring/belysning (f.eks. "forklar forskellen mellem stærke og svage ugyldighedsgrunde", "forklar de øvrige erstatningsbetingelser")

og spørgsmål tre vedrører en vurdering af tekstmaterialet på baggrund af den juridiske metode (f.eks. "foretag via juridisk metode en begrundet vurdering af, hvorledes konflikten skal løses", "foretag via juridisk metode en begrundet vurdering af, hvem af parterne der kan gives medhold", "foretag via juridisk metode en begrundet vurdering af, hvordan kreditorerne er stillet" mv.)

I tekstmateriale med flere kernestofområder, kan man med fordel anvende den taksonomiske opbygning vha. den juridiske metode – f.eks.

1. Redegør for erstatningsbetingelserne/Forklar culpereglen
2. Analyser og vurder ved hjælp af den juridiske metode, hvem af parterne, der har krav på erstatning.
3. Redegør for ugyldighedsgrundene/Forklar forskellen på stærke og svage ugyldighedsgrunde
4. Analyser og vurder ved hjælp af den juridiske metode, om parterne har indgået en gyldig aftale.

Qua eksamensopgavens opbygning i en redegørende, forklarende og vurderende del, vil en eksaminand kunne:

1. demonstrere viden om relevante retskilder, juridiske begreber og grundprincipper,
2. anvende principper på et eller flere juridiske problemfelter og
3. foretage juridiske ræsonnementer.

Prøven afvikles i øvrigt i overensstemmelse [almen eksamensbekendtgørelsen](#) samt [Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser](#), og [Bekendtgørelse om adgangen til at medbringe og anvende udstyr, herunder digitale hjælpemidler, under prøver i de gymnasiale uddannelser](#).

For så vidt angår hjælpemidler og disses angivelse i undervisningsbeskrivelsen henvises til [Vejledning til Bekendtgørelse om visse regler om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser](#) og [Bekendtgørelse om adgangen til at medbringe udstyr, herunder digitale hjælpemidler, under prøver i de gymnasiale uddannelser](#).

Det anbefales, at såvel eksaminator som censor læser vejledningen grundigt, og at eksaminator sætter sig ind i sin hjemsinstitutions eksamensreglement.

4.2.1 Særligt vedrørende censur i erhvervsjura C på eux

Erhvervsjura C på eux knytter an til den konkrete elevgruppes erhvervsuddannelser, herunder at opgaver, projekter m.v. i rimeligt omfang giver mulighed for at inddrage viden, begreber og indhold fra den

enkelte elevs erhvervsuddannelse. Dette betyder bl.a., at faget i højere grad optræder i en helhedsorienteret og praksisnær sammenhæng, og at faget ligeledes optræder som en del af erhvervsområdet. Kernestoffet vil typisk blive tonet i forhold til uddannelsens opbygning og det valgte speciale. Disse forhold bør censorer fra hhx være særligt opmærksomme på ved bedømmelsen af elever på eux. Der gøres samtidig opmærksom på, at eleverne på eux i lige så høj grad som på hhx skal honorere de faglige mål og dermed leve op til det faglige niveau i fagets læreplan.

Der er lavet en særlig vejledning til erhvervsjura B/C på merkantil eux. Den kan findes på uvm.dk. Af denne fremgår de særlige forhold for erhvervsjura B og C på merkantil eux.

4.3 Bedømmelseskriterier

“Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i afsnit 2.1. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens mundtlige præstation.” [LP 4.3]

“Eleverne skal kunne

- *forstå det demokratiske medborgerskab*
- *forstå juridiske grundprincipper og terminologi*
- *foretage et juridisk ræsonnement*
- *anvende juridisk metode til analyse og vurdering af juridiske problemstillinger*
- *forstå juridiske problemstillinger i samspil med andre fag*
- *udtrykke sig hensigtsmæssigt*
- *foretage juridisk informationssøgning*
- *anvende retskilder” [LP 2.1]*

Ved bedømmelsen vil der være særligt fokus på eksaminandens evne til at anvende den juridiske metode, herunder problemidentifikation, udvælgelse og anvendelse af relevante retskilder samt evnen til at foretage et juridisk ræsonnement såvel ved præsentationen som ved den efterfølgende samtale. Intentionen bag reformen var, at der tænkes mere i kompetencer til at begå sig i et omskifteligt samfund end juridisk paratviden. Især i faglige samspil kan det være nødvendigt som underviser at have forståelse for, at eleven måske ikke har alle juridiske spidsfindigheder inden for et givent kernestofområde med.

Med hensyn til elevens formidling er det angivet, at eleven skal udtrykke sig hensigtsmæssigt. Her fremgår det under pkt. 4.3.2 eksempler på karakterbeskrivelse for mundtlig prøve, at der lægges vægt på selvstændighed. Hvis eleven under eksaminationen læser op fra sine håndskrevne notater fra forberedelsen eller fra notater på computerskærmen, er der i mindre grad tale om selvstændighed. Såfremt computer anvendes, er der også risiko for, at eleven læser op fra materiale, som denne ikke selv har udfærdiget, f.eks. lærerens materialer eller lånte noter.

Karakteren fastsættes af censor og lærer i forening i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse. Karakteren meddeles efterfølgende eleven, gerne med en kort begrundelse.

4.3.1 Oversigt over karakterskalaen

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Fremragende	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
7	God	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

4.3.2 Eksempel på karakterbeskrivelser for mundtlig prøve

Karakter	Betegnelse	Mundtlig prøve
12	Fremragende	Præsentationen og samtalen er udtømmende i forhold til fagets mål. Eleven strukturerer og formidler med korrekt brug af relevante faglige begreber og udtryk med stor selvstændighed det faglige stof, formulerer faglig argumentation og demonstrerer faglige færdigheder med ingen eller få uvæsentlige mangler. Eleven kan med ingen eller få uvæsentlige mangler diskutere og vurdere juridiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori.
7	God	Præsentationen og samtalen opfylder fagets mål med en del mangler. Eleven strukturerer og formidler fagligt stof, formulerer faglig argumentation og demonstrerer faglige færdigheder med en del mangler. Eleven kan med en del mangler i nogen grad diskutere samt vurdere juridiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori og terminologi.
02	Tilstrækkelig	Præsentationen og samtalen er den minimalt acceptable i forhold til fagets mål. Eleven strukturerer og formidler ikke selvstændigt sin viden om det faglige stof. Eleven kan kun i meget begrænset omfang formulere faglig argumentation og demonstrerer med store mangler faglige færdigheder. Eleven anvender kun få faglige begreber og udtryk og kan kun i ringe grad diskutere og vurdere juridiske problemstillinger med anvendelse af fagets teori i relation til eksamensopgaven.

4.4 Bilag 1 – eksempel på flerfaglighed ml. VØ og erhvervsjura

Business Model Canvas (BMC) – ”set med juristens øjne”

Nedenstående er et forsøg på at lave en oversigt over hvilke regler, der kan være relevante at iagttage i en BMC-model:

Nøglepartnere • Aftaleret • Købeloven • Markedsføringsloven • Kreditret • Cisg	Nøgleaktiviteter • Arbejdsmiljøregler • CSR • Transportklausuler	Værdiudsagn • Immaterial ret • Køberet • Produktansvarsloven • Forsikringsaftaleloven	Kunderelationer • Markedsføringsret • Forbrugerbeskyttelse • Konkurrenceret	Kundesegmenter • Markedsføringsret • Forbrugerret • Handelskøb • Aftaleret
Nøgleressourcer • Ansættelsesret				
Omkostninger + indtægter • Årsregnskabsloven • Bogføringsloven • FSR's vejledninger • Skatteregler • Konkursret • Ansættelsesret • Insolvensret • Betalingskortsloven				

Kilde: Udarbejdet i plenum på FIP-erhvervsjura, feb. 2023 efter idé af lektorerne Mads Vester Hegelund og Jette Olesen Knudsen.

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET